

MØTEBOK

2003 01708 150

ASR/JUR/VSG 40

FYLKESLANDBRUKSSTYRET i Finnmark.

Møtedato: 02/10/2003

Sakslistenr: 55

Saksnummer: 209903 10081 AFS

Tidligere behandling:

Eiendom:

Kommune	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	ID Andel	Eiendomsnavn
---------	-----	-----	-----	-----	----------	--------------

PARTER

Hjelpesaker:

Saksutredning:

HØRING - FORSLAG TIL NYE BESTEMMELSER OM OVERFØRING AV MYNDIGHET OG NY FORSKRIFT OM SAKSBEHANDLING I KOMMUNEN

1. Bakgrunn

Departementets forslag bygger på et utkast utarbeidet av en arbeidsgruppe for delprosjektet "Desentralisering av juridiske virkemidler" som er en del av hovedprosjektet "Kommunerettet satsing på landbruksområdet". Prosjektet ble opprettet i forbindelse med gjennomføringen av St.meld. nr. 19 (2001-2002) Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå.

Endringene er forutsatt å skulle skje med virkning fra 1.januar 2004.

Departementet gjør innledningsvis oppmerksom på at forslag til ny konsesjonslov nylig er lagt fram for Stortinget, jf. Ot.prp. nr. 79 (2002-2003) Om lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. Det er usikkert når lovforslaget vil bli behandlet. Høringsforslagene bygger på gjeldende lov. De endelige bestemmelsene vil imidlertid bli justert i forhold til ny konsesjonslov dersom lovforslaget blir behandlet og vedtatt slik at loven kan tre i kraft fra kommende årsskifte.

2. Forslag til nye bestemmelser og forskrift

Møtedato: 02/10/2003

Sakslistenr: 55

Saksnummer: 209903 10081 AFS

2.1 Bestemmelser om overføring av myndighet

Ved behandlingen av St.meld. nr. 31 (2000-2001) sluttet Stortinget seg til en kommunesatsing på miljøvern- og landbruksområdet, se Innst.S. nr. 268 (2001-2002).

I St.meld. nr. 19 (2001-2002) gir Regjeringen sin tilråding om oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene. Kommunene har i dag både innstillende myndighet og vedtaks-kompetanse i henhold til jordloven, konsesjonsloven, odelsloven og skogbruksloven. Det legges til grunn at alle **konsesjonssaker og delingssaker** skal avgjøres av kommunene som førsteinstans f.o.m. 1. januar 2004. Videre er det forutsatt at avgjørelsesmyndigheten i **saker etter skogbruksloven, med unntak av saker som gjelder vernskoggrenser**, overføres til kommunen fra samme tidspunkt. Fylkeslandbruksstyret er forutsatt å være klageorgan for nevnte avgjørelser truffet av kommunene.

I tillegg til de saker som er nevnt i stortingsmeldingen, foreslår Landbruksdepartementet å overføre avgjørelsesmyndigheten til kommunene som førsteinstans etter flere andre bestemmelser i konsesjonsloven, jordloven og odelsloven.

Avgjørelsesmyndigheten foreslås overført bl.a. i saker etter jordloven § 9 (omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn jordbruksproduksjon). Bakgrunnen for dette er den sammenhengen det oftest er mellom en omdisponeringssak og en delingssak. Når det for eksempel søkes fradeling av dyrket eller dyrkbar jord til boligformål, vil dette også måtte behandles som en omdisponeringssak. Det vil ikke være noen heldig situasjon dersom kommunen kan avgjøre fradelingsspørsmålet, mens fylkeslandbruksstyret må avgjøre omdisponeringsspørsmålet for samme tomt. Det vises i denne forbindelse også til at dette vil gi et komplisert saksbehandlingssystem, noe som igjen er negativt for brukeren.

Ved å overføre avgjørelsesmyndigheten som førsteinstans i saker som gjelder omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til kommunen, legger departementet ansvaret for en viktig nasjonal interesse til kommunen. Departementet vil vurdere om det kan etableres systemer, for eksempel i form av arealdifferensiering, som kommunen på frivillig basis kan bruke som støtte når det gjelder å ta avgjørelse i slike saker.

Departementet foreslår også at følgende saker avgjøres av kommunen som førsteinstans:

1. saker om tiltak for dyrket jord etter jordloven § 8 tredje og fjerde ledd,
2. saker om å kreve fjerning av anlegg eller byggverk etter jordloven § 9 femte ledd,
3. saker om å gi pålegg om å søke konsesjon etter konsesjonsloven § 20 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 annet ledd,
4. saker om unntak fra hogstforbudet etter konsesjonsloven § 27 første ledd,
5. saker om tilbaketrekking av konsesjon og fastsettelse av frist for salg etter konsesjonsloven § 23 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 tredje ledd,
6. saker om å sette frist for pantlover til å bringe tvangsbruk som er i strid med konsesjonsloven § 3 annet ledd til opphør eller frist for erverver til å sørge for omgjøring av overdragelsen eller overdragelse til noen som kan få eller ikke trenger konsesjon etter konsesjonsloven, jf konsesjonsloven § 25 og
7. saker om forlenging av frist for videresalg etter konsesjonsloven § 6 første ledd nr. 5 tredje pkt.

Disse sakene har enten nær sammenheng med de sakstyper kommunen etter forutsetningen i St.meld. nr. 19 (2001-2002) skal overta, eller egner seg for avgjørelse i kommunen etter sin

art. Landbruksdepartementet mener derfor at også myndigheten til å ta avgjørelse etter disse bestemmelsene bør legges til kommunene som førsteinstans.

Statens landbruksforvaltning har i dag avgjørelsesmyndighet i saker om tvangsmulkt etter konsesjonsloven §§ 20 fjerde ledd og 23 første ledd og tvangsgebyr etter jordloven § 20. Landbruksdepartementet foreslår at vedtaksmyndigheten etter disse bestemmelsene legges til fylkesmannen.

Etter forslaget vil kommunens avgjørelser kunne påklages til fylkeslandbruksstyret eller fylkesmannen. Avgjørelser truffet av fylkeslandbruksstyret eller fylkesmannen som førsteinstans kan påklages til Statens landbruksforvaltning. Videre kan avgjørelser tatt av Statens landbruksforvaltning påklages til Landbruksdepartementet.

2.2 Forskrift om saksbehandling i kommunen

Det er foreslått enkelte nye bestemmelser i forskrift om saksbehandling mv. i kommunen. De nye bestemmelsene innebærer at kommunene ikke lenger plikter å benytte de datasystemer for saksbehandling og innhenting og levering av statistikk som Landbruksdepartementet stiller til rådighet. Når det gjelder innhenting og levering av statistikk, foreslås det en bestemmelse om at kommunene må anvende det elektroniske dataformatet som Landbruksdepartementet fastsetter.

Videre foreslås det en bestemmelse om at kommunene må stille til rådighet de saksdokumenter Landbruksdepartementet ber om i forbindelse med evaluering av praksis. Slike evalueringer har departementet foretatt i flere sammenhenger, sist i forbindelse med at kommunene i Oppland, Sogn og Fjordane og Nordland som et prøveprosjekt fikk avgjørelsesmyndighet som førsteinstans i konsesjons- og forkjøpssaker. Departementet finner det nødvendig å kunne fortsette å foreta tilsvarende evalueringer.

St.meld. nr. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat – en bedre oppgavefordeling – omhandler det statlige regelverket rettet mot kommunesektoren. Landbruksdepartementet uttaler her at det vil bli fremmet forslag om at lovreglene om kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse oppheves samtidig som regler i forskrifter som stiller lignende krav oppheves. Kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse er etter dette foreslått opphevet i forslaget til ny konsesjonslov, jf. Ot.prp. nr. 79 (2002-2003). Lovforslaget er foreløpig ikke behandlet av Stortinget. Forslaget til endring av forskriftsbestemmelsen vedrørende kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse fremmes uavhengig av resultatet av Stortingets behandling av lovforslaget.

LANDBRUKSDIREKTØRENS MERKNADER:

I høringsbrevet av 12.06.03 skal forslaget være sendt på høring til bla. kommunene, fylkeslandbruksstyrene og fylkesmenn. Fylkesmannen i Finnmark kan ikke se å ha mottatt høringsforslaget. Etter en ringerunde viser det seg at de fleste kommunene i Finnmark heller ikke har fått oversendte nevnte forslag. Det kan virke som om Finnmark fylke er uteglemt i høringsprosessen. Selv om høringsfristen nylig har gått ut, vil Fylkesmannen i Finnmark avgi uttalelse til forslaget.

LANDBRUKSDIREKTØREN FORSLAG TIL UTTALELSE:

Landbruksdirektøren støtter i all hovedsak de foreslåtte bestemmelser om overføring av myndighet til kommunene.

Videre er Landbruksdirektøren enig i at den nære sammenheng mellom fradelings- og omdisponeringsspørsmålet, jf. jordloven §§ 12 og 9, tilsier at avgjørelsesmyndigheten bør plasseres på samme forvaltningsnivå. Dette vil være i tråd med den forenkling av regelverket som sentrale myndigheter legger opp til, men ikke minst vil saksbehandlingen effektiviseres til beste for brukerne. Allikevel finner Landbruksdirektøren grunn til å understreke at en omdisponering (jf. j.l. § 9) av større landbruksarealer fører til en direkte nedbygging av produktive arealer. Å sikre slike arealer må ses på som en nasjonal interesse hvor avgjørelsesmyndigheten ikke bør ligge i den enkelte kommune. Dette betyr ikke at dagens arealgrense ikke kan heves, men at det innføres en arealdifferensiering hvor omdisponering av større arealer løftes på et regionalt nivå.

Landbruksdirektøren støtter forslaget om at "spørsmålet om en eiendom med flere registernummer må regnes som en driftsenhet etter jordloven § 12 fjerde ledd" fortsatt skal ligge under fylkeslandbruksstyrets myndighet, jf. forslaget § 2 nr. 3.

I forslaget legges det opp til at forvaltningsnivået og avgjørelsesmyndigheten skal være kommunene. Samtidig foreslåes kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse opphevet. Landbruksdirektøren mener at kompetansekravet må opprettholdes, men slik at det åpnes for økt bruk av fleksible ordninger tilpasset den enkelte kommune, f.eks økt bruk av interkommunale løsninger. Om kompetansekravet fjernes må regionale myndigheter tilføres betydelige ressurser for kompetansebygging rundt om i kommunene.

Ift. st.meld. nr.19 (2001/2002) foreslår departementet i høringsforslaget enkelte andre saker (pkt. 1-7) som skal avgjøres av kommunen som førsteinstans. Dette er saker som vil utgjøre et beskjedent antall saker, men hvor avgjørelsesmyndigheten best bør ligge hos det organ som er nærmest brukeren. Landbruksdirektøren vil av den grunn anbefale at disse sakene overføres kommunen.

Utover dette har Landbruksdirektøren ingen merknader.

Saksbehandler: Gisle Loso

FYLKESLANDBRUKSSTYRETS UTTALELSE:

Enstemmig som Landbruksdirektørens forslag til uttalelse

Kopi sendt til: Landbruksdepartementet
Avt. for skog og naturpolitikk
Postboks 2007 dep, 0030 OSLO

Sign. Kommune:.....

Sign. Fylke:.....

